

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشروح مذاکرات شورای نگهبان

سال ۱۳۹۲

بخش اول

(فروردین تا شهریور)

پژوهشگاه شورای نگهبان

سرشناسه: جمعی از پژوهشگران
عنوان و نام پدیدآور: مشروح مذاکرات شورای نگهبان، سال ۱۳۹۲، بخش اول (فروردین تا شهریور)/
تحقیق و تنقیح جمعی از پژوهشگران.
مشخصات ناشر: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۵.
ISBN : 978-600-8378-04-4
۷۳۴ ص.؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: نمایه.
موضوع: شورای نگهبان -- صورت مذاکرات
Shoraye negahban -- Publication of proceeding
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۵۹ش/۲۵۱۲ KMH
رده‌بندی دیویی: ۳۴۹/۵۵۰۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۵۱۴۶۱

مشروح مذاکرات شورای نگهبان سال ۱۳۹۲

بخش اول (فروردین تا شهریور)

تحقیق و تنقیح: جمعی از پژوهشگران به ترتیب حروف الفبا:

حسن افراسیابی، عمار امیری آرانی، محمدحسن باقری، محمدبرزگر خسروی، عباس حسن‌خانی، سعید رحمانیان، علی زمانیان
جهرمی، حمیدرضا صادقیان، سید محسن طاهری، حسین فاتحی‌زاده، کاظم کوهی اصفهانی و فهیم مصطفی‌زاده
پیاده‌سازی و تنظیم: سید حامد چاوشی، محمدحسن سامع، علیرضا صحت‌قول نیکی، یاسر مجاهد، رضا نادى‌زاده و سعید همّت‌یار

ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۵ - تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۸-۰۴-۴

قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه شهید دهقانی‌نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲

فکس: ۰۲۱- ۸۸۳۲۵۰۸۰

تلفن: ۰۲۱- ۸۸۳۲۵۰۴۵

www.shora-rc.ir

nashr@shora-rc.ir

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
۵.....	مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۱/۲۱.....
۵.....	نطق پیش از دستور
	طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و
۵.....	انتخاب شهرداران.....
۲۱.....	لایحه مجازات اسلامی (کلیات، حدود، قصاص و دیات) (اعاده شده از شورای نگهبان).....
۴۲.....	مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۱/۲۸.....
۴۲.....	نطق پیش از دستور
	طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف انتخابات شوراهای اسلامی کشور و
۴۲.....	انتخاب شهرداران (اعاده شده از شورای نگهبان).....
۵۲.....	مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۲/۴.....
۵۲.....	نطق پیش از دستور
۵۲.....	طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیر مترقبه
۶۲.....	لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان.....
۷۱.....	طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی
۹۲.....	اصلاح اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی
۹۳.....	مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۲/۱۱.....
۹۳.....	نطق پیش از دستور
	لایحه توقف اجرای احکام خلع ید و قلع و قمع ورزشگاه‌ها و سایر تأسیسات و اماکن
۹۳.....	ورزشی تابع وزارت ورزش و جوانان
۱۱۲.....	طرح استفساریه جزء (۱) بند (ب) تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی.....
۱۱۷.....	لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مجمع بین‌المللی انرژی.....
۱۱۸.....	لایحه مجازات اسلامی (کلیات، حدود، قصاص و دیات) (اعاده شده از شورای نگهبان).....

- مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۲/۲۵..... ۱۲۱.....
- نطق پیش از دستور ۱۲۱.....
- لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان بی سرپرست و بدسرپرست (اعاده شده از شورای نگهبان) ۱۲۱.....
- مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۸..... ۱۳۰.....
- نطق پیش از دستور ۱۳۰.....
- لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور (بررسی نامه ارسالی از سوی معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور) ۱۳۰.....
- مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۹..... ۱۴۵.....
- لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور (جلسه مشترک بررسی لایحه بودجه با حضور نمایندگان از دولت و مجلس) ۱۴۵.....
- مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۱۱..... ۲۰۰.....
- لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور ۲۰۰.....
- مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۱۲ (صبح)..... ۲۴۵.....
- نطق پیش از دستور ۲۴۵.....
- لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور ۲۴۵.....
- مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۱۲ (عصر)..... ۳۱۷.....
- لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور ۳۱۷.....
- مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۲۰..... ۳۹۰.....
- نطق پیش از دستور ۳۹۰.....
- طرح تأمین کالاهای اساسی برای اقشار آسیب‌پذیر (اعاده شده از شورای نگهبان) ۳۹۰.....
- لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور (اعاده شده از شورای نگهبان) ۳۹۴.....
- طرح اصلاح ماده (۱۹) قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران..... ۴۳۳.....
- طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی (اعاده شده از شورای نگهبان) ۴۳۵.....
- مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۲۹..... ۴۳۷.....
- نطق پیش از دستور ۴۳۷.....
- طرح اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری ۴۳۷.....
- طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیرمترقبه (اعاده شده از شورای نگهبان) ۴۴۰.....
- لایحه اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده (اعاده شده از شورای نگهبان) ۴۴۳.....
- طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری ۴۴۴.....
- اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور (اعاده شده از شورای نگهبان) ۴۴۵.....
- اصلاح اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات ایران ۴۴۷.....

مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۴/۲۶.....	۴۴۸
نطق پیش از دستور	۴۴۸
لایحه آیین دادرسی کیفری (اعاده شده از شورای نگهبان)	۴۴۸
مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۵/۲.....	۴۸۳
نطق پیش از دستور	۴۸۳
طرح دوفوریتی نحوه محاسبه و اعمال تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی	
جمهوری اسلامی ایران.....	۴۸۳
مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۵/۹.....	۵۱۱
نطق پیش از دستور	۵۱۱
لایحه آیین دادرسی کیفری (اعاده شده از شورای نگهبان)	۵۱۱
مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۵/۱۶.....	۵۷۰
نطق پیش از دستور	۵۷۰
لایحه توقف اجرای احکام خلع ید و قلع و قمع ورزشگاه‌ها و سایر تأسیسات و اماکن	
ورزشی تابع وزارت ورزش و جوانان (اعاده شده از شورای نگهبان)	۵۷۰
لایحه اصلاح قانون نظام صنفی کشور	۵۹۶
مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۵/۲۳.....	۶۰۹
لایحه اصلاح قانون نظام صنفی کشور	۶۰۹
اصلاح اساسنامه شرکت توسعه کاربرد پرتوها	۶۵۱
اصلاح اساسنامه شرکت فناوری‌های پیشرفته ایران	۶۵۲
اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید و توسعه انرژی اتمی ایران	۶۵۳
اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی تولید مواد اولیه و سوخت هسته‌ای ایران	۶۵۴
اصلاح اساسنامه سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی	۶۵۵
اصلاح اساسنامه نمونه شرکت‌های عمران شهر جدید (شهرک‌های زیرمجموعه)	۶۵۷
اصلاح اساسنامه شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت	۶۵۹
مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۵/۳۰.....	۶۶۰
لایحه اصلاح قانون نظام صنفی کشور	۶۶۰
طرح سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور	۶۶۸
اصلاح اساسنامه شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت	۶۸۲
اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی سرمایه‌گذاری‌های خارجی ایران	۶۹۶
طرح دوفوریتی نحوه محاسبه و اعمال تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی	
جمهوری اسلامی ایران (اعاده شده از شورای نگهبان)	۷۰۰

مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۶/۲۰..... ۷۱۵.....

نطق پیش از دستور..... ۷۱۵.....

طرح سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور (اعاده شده از شورای نگهبان)..... ۷۱۵.....

لایحه اصلاح قانون نظام صنفی کشور (اعاده شده از شورای نگهبان)..... ۷۱۷.....

طرح یک‌فوریتی تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون اصلاح قانون بیمه اجباری

مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث..... ۷۲۵.....

مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۶/۲۷..... ۷۲۷.....

بررسی نامه‌ی آقای سید محمدرضا حسینی منش مدّعی خلاف شرع بودن ماده (۴) قانون افراز

و فروش املاک مشاع و بخش اول ماده (۹) و ماده (۱۰) آیین‌نامه اجرایی همان قانون

مصوب آذرماه ۱۳۵۷..... ۷۲۷.....

مقدمه

شورای نگهبان بر اساس اصول قانون اساسی، از جایگاه والایی در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران برخوردار است. مطابق اصل (۹۴) قانون اساسی، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی به وسیله شورای نگهبان مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایر شناخته شدن با موازین شرع یا قانون اساسی برای تجدید نظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی، مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌ی سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را به کمیسیون‌های ذی‌ربط مجلس یا هیئت وزیران واگذار کند که در این صورت، این اساسنامه‌ها نیز باید به لحاظ عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این، به موجب اصل (۴) قانون اساسی، «کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده‌ی فقهای شورای نگهبان است.» تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی، بر عهده‌ی نهاد شورای نگهبان قرار گرفته است. در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌ی سازمان‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت و استفساریه‌های مربوط به اصول قانون اساسی و نیز استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی که مدعی مغایرت مقررهای با موازین شرع‌اند، در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار می‌گیرد و سرانجام در قالب نظر شورای نگهبان به مراجع مربوطه اعلام می‌شود. بدین‌سان، مجموعه‌ی نظرات ابرازی از سوی شورای نگهبان و نیز مشروح مذاکرات اعضای شورا در خصوص این نظرات که در خلال جلسات بررسی در شورای نگهبان بیان می‌شود، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ چه آنکه این مجموعه مباحث و مذاکرات، علاوه بر آنکه بخشی از اسناد حقوقی نظام جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود،

می‌تواند به عنوان منبعی علمی، پشتوانه‌ی نظری غنی و قابل اتکایی برای نظام حقوقی کشور قلمداد شود و مورد استفاده‌ی عموم علاقه‌مندان، به‌ویژه مجامع علمی- پژوهشی و پژوهشگران و صاحب‌نظران حوزوی و دانشگاهی واقع گردد.

مقام معظم رهبری نیز در دیدارهایی که در سال‌های اخیر با اعضای محترم شورای نگهبان داشته‌اند، بارها بر اهمیت نظرات فقهی و حقوقی شورای نگهبان و ضرورت انتشار آنها پای فشرده‌اند. ایشان از جمله در دیداری که در تاریخ ۱۳۹۲/۸/۸ با اعضای شورای نگهبان داشتند، به طور خاص در بیان اهمیت توجه به مشروح مذاکرات جلسات شورای نگهبان فرمودند: «یکی از چیزهایی که شاید بنده قبلاً هم عرض کرده‌ام، انتشار مذاکرات شورا است. این خیلی چیز خوبی است. ... فرض بفرمایید در قانون مجازات، ماده‌ی چندم این قانون، ممکن است دو نظر مخالف یا سه نظر مخالف وجود داشته باشد؛ خیلی خوب است که در انتشار مذاکرات، این نظرات مخالف ذکر بشود. ... این می‌شود یک مستندی؛ این یک سابقه‌ای است. این سوابق مهم است. اینکه مثلاً شورای نگهبان بتواند در سال هزار و چهارصد و فلان بگوید که این حکم و این مبنا مثلاً در پنجاه سال پیش در شورای نگهبان بحث شد و این حرف‌ها گفته شد و این نظر از بحث‌ها درآمد، خود این یک مستند و یک پشتوانه‌ی تقویت علمی است برای آرای شورا. بنابراین انتشار مذاکرات هم به نظر من خیلی خوب است.»

بر همین اساس انجام فعالیت‌های علمی پیرامون نظرات شورای نگهبان، در چند قالب مختلف در دستور کار «پژوهشکده شورای نگهبان» قرار گرفت. تدوین مجموعه نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات ادوار مختلف مجلس شورای اسلامی، تدوین مجموعه نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان راجع به اصول قانون اساسی، تدوین مجموعه نظرات فقهی شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات دیوان عدالت اداری، تدوین نظرات فقهی و حقوقی شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی، استخراج مبانی نظرات و دلایل آرای شورای نگهبان، راه‌اندازی سامانه‌ی اینترنتی جامع نظرات شورای نگهبان و بارگذاری

نکات زیر برای استفاده‌ی مطلوب خوانندگان از این

مجموعه، مفید و راهگشا است:

۱. ترتیب مباحث مطرح در مذاکرات اعضای شورای نگهبان در این کتاب، بر اساس ترتیب موضوعات بررسی شده در هر جلسه‌ی شورای نگهبان، از نخستین جلسه‌ی برگزار شده در فروردین سال ۱۳۹۲ تا پایان شهریور این سال است.

۲. همان‌طور که گفته شد، در این مجموعه سعی شده است ویرایش فنی و ادبی متون مشروح مذاکرات با کمترین دخل و تصرف در گفته‌های اعضای شورای نگهبان انجام شود. با وجود این، در مواردی که به ضرورت ویرایشی، واژه یا عبارتی به مذاکرات اعضا اضافه شده است، برای حفظ اصالت متن، بخش افزوده‌شده درون قلاب [] قرار گرفته است. بدیهی است این عبارات، برداشتی است که کارشناسان پژوهشکده از فحوای مباحث مطرح در مذاکرات اعضا استنباط کرده‌اند و به جهت اقتضائات ویرایشی، انسجام‌بخشی به مطالب مذکور در مذاکرات یا رفع ابهام از گفته‌های شفاهی اعضا به متن اضافه کرده‌اند.

۳. مستندسازی‌های انجام‌شده در متن که عمدتاً به صورت پانویس در مشروح مذاکرات آمده، به شرح زیر است:

- ذکر مستند آیات، روایات یا نظرات فقهی و فتوایی اشاره شده در مذاکرات اعضا

- ذکر مستند و کامل نظرات شورای نگهبان که در مذاکرات اعضای شورا به آنها اشاره شده است؛ اعم از نظریه‌های تفسیری یا مشورتی شورای نگهبان پیرامون اصول قانون اساسی یا سوابق نظرات شورا در خصوص مصوبات پیشین.

- ذکر معنای لغوی یا اصطلاحی واژگان یا عبارات‌های به‌کارگیری‌شده در مذاکرات، در مواردی که نیازمند توضیح است.

- ذکر شناسنامه‌ی مختصر و گویا برای هر یک از موضوعاتی که در دستور جلسه‌ی بررسی شورا قرار گرفته است. این شناسنامه که در ابتدای بررسی هر موضوع به صورت پانویس آمده است، مشتمل بر سیر روند شکل‌گیری

کلیه‌ی نظرات شورای نگهبان بر روی پورتال پژوهشکده^۱ و در نهایت، پیاده‌سازی، تنظیم و تدوین مشروح مذاکرات جلسات شورای نگهبان، از جمله طرح‌هایی بود که برای عینیت بخشیدن به این مهم طراحی شد.

با وجود این، از سال ۱۳۹۳، کار آماده‌سازی متن مذاکرات اعضای شورای نگهبان در جلسات شورا برای انتشار عمومی، با عنایت به تأکیدهای رهبر معظم انقلاب اسلامی، به‌عنوان یکی از اولویت‌های کاری پژوهشکده شورای نگهبان بازتعریف شد. این مهم، در چند مرحله به شرح زیر، بر اساس شیوه‌نامه‌ای مدوّن انجام می‌پذیرد: ابتدا فایل‌های صوتی ضبط‌شده از جلسات شورای نگهبان، پیاده‌سازی شده و به صورت متن مکتوب درمی‌آید. سپس این متون در اختیار کارشناسان پژوهشکده قرار می‌گیرد تا از لحاظ فنی و ادبی ویرایش شده و در صورت لزوم، اظهارات اعضای شورا مستندسازی شود. سپس متون ویرایش و مستندسازی‌شده از لحاظ صحت، اتقان و انطباق با محتوای متون اولیه مورد بازبینی قرار می‌گیرد. در نهایت، متون بازبینی‌شده بار دیگر از جهات مذکور توسط ناظران علمی پروژه، به طور دقیق، از جهت شکلی و محتوایی بررسی می‌شود و پس از تأیید نهایی، برای انتشار در اختیار معاونت پژوهشی قرار می‌گیرد. پیش‌بینی مراحل چندگانه‌ی فوق برای آماده‌سازی متون مشروح مذاکرات اعضای شورای نگهبان از آن جهت است که ویرایش فنی و ادبی این متون - که لازمه‌ی تبدیل ساختار گفتاری مذاکرات اعضا به نوشتاری قابل فهم برای خوانندگان است - احیاناً به اصالت متون خدشه‌ای وارد نیاورده و متون آماده‌شده برای انتشار، با کمترین دخل و تصرف ممکن به متنی روان، سلیس و قابل فهم تبدیل شود. اعتقاد دست‌اندرکاران طرح بر آن بوده که مشروح مذاکرات شورا، نوعی سند محسوب می‌شود که در ویرایش و انتشار آن باید امانت‌داری را به طور کامل رعایت کرد.

مجموعه‌ی حاضر، نخستین ثمره‌ی این فعالیت علمی است که مجموعه‌ی کامل مشروح مذاکرات اعضای شورای نگهبان در نیمه‌ی نخست سال ۱۳۹۲، به جز مذاکرات مربوط به بررسی استعلامات دیوان عدالت اداری و مذاکرات مربوط به مباحث انتخاباتی را در برمی‌گیرد.^۲

۱. نشانی اینترنتی سامانه جامع نظرات شورای نگهبان:

<http://nazarat.shora-rc.ir>

۲. گفتنی است پیش‌تر در سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ نیز دو کتاب تحت عنوان «مشروح مذاکرات شورای نگهبان (دوره اول - سال ۱۳۵۹)» و «مشروح مذاکرات شورای نگهبان (دوره اول - سال ۱۳۶۰)» از سوی مرکز تحقیقات

شورای نگهبان به چاپ رسیده است که به جهت ضبط نشدن برخی جلسات شورای نگهبان در ابتدای پیروزی انقلاب یا فقدان نوارهای ضبط‌شده در حال حاضر، صرفاً مشتمل بر برخی از مذاکرات اعضای شورا در جلسات برگزار شده در سال‌های مذکور است.

سعید همّت یار، علیرضا صحت قول نیکی، سید حامد چاوشی و محمدحسن سامع بوده است که از زحمات کلیه ی این عزیزان، به ویژه مدیر این مجموعه جناب آقای یاسر مجاهد تقدیر و تشکر می شود.

پژوهشکده شورای نگهبان امیدوار است با تولید و عرضه ی این مجموعه، علاوه بر حرکت در جهت تحقق بخشی از منویات مقام معظم رهبری، خواسته ی جامعه ی علمی کشور و همچنین مراکز سیاست گذاری، تقنینی و اجرایی کشور را پاسخ گفته باشد. مسلماً انتشار و عرضه ی چنین آثاری می تواند ثمره ی بیش از سی سال مجاهدت و تلاش شورای نگهبان در پاسداری از شرع و قانون اساسی را در اختیار کلیه ی علاقمندان، به ویژه محافل علمی و پژوهشی، اعم از دانشگاهی و حوزوی قرار دهد و به غنی تر شدن هر چه بیشتر مباحث فقهی و حقوقی در کشور کمک کند؛ ضمن آنکه آگاهی بخش ناظران بیرونی از میزان دقت ورزی و موشکافی علمی اعضای محترم شورا در هنگام بررسی مسائل مختلف حقوقی و فقهی باشد و روند قانون گذاری و نظارت بر آن در نظام جمهوری اسلامی ایران را در معرض دید همگان قرار دهد.

و من الله التوفیق و علیه التکلان
پژوهشکده شورای نگهبان
بهار ۱۳۹۵

آن موضوع در مراجع مربوطه از ابتدا تا طرح آن در جلسه ی شورا، مراحل مختلف بررسی آن در جلسات شورا و نیز سرانجام آن پس از بررسی در شورای نگهبان است. این اطلاعات، علاوه بر آنکه می تواند آگاهی بخش خوانندگان در خصوص سوابق موضوع مطروحه باشد، راهنمای خوانندگان برای مراجعه به دیگر جلساتی است که این موضوع در دستور بررسی شورای نگهبان قرار داشته است.

- ذکر کامل نظر شورای نگهبان نسبت به هر موضوع، که در نامه ی رسمی شورای نگهبان به مرجع مربوطه منعکس شده است، در پایان بررسی هر موضوع. همچنین در پایان بررسی هر ماده از مصوبه یا هر جزء از یک موضوع نیز، آن بند از نظر شورای نگهبان که در خصوص آن ماده یا جزء اظهار شده، ذکر شده است؛ البته در صورتی که شورا نسبت به آن ماده یا جزء اظهار نظر کرده باشد.

- ذکر مواد قانون یا مقرراتی که در مذاکرات اعضای شورا به آنها اشاره شده است. همچنین ذکر متن نظرات مجمع مشورتی فقهی و مجمع مشورتی حقوقی شورای نگهبان که در متن مشروح مذاکرات به آنها استناد شده، ولی عیناً در جلسه خوانده نشده و در متن نیامده است.

- ذکر منابع و مآخذ مربوط به یک مطلب به صورت کامل، جهت دسترسی آسان خوانندگان به مستندات مطالب، اعم از کتاب ها، مقالات و دیگر منابع مکتوب و یا نشانی اینترنتی آن در فضای مجازی.

این کتاب محصول تلاش علمی جمعی از پژوهشگران این پژوهشکده است که در سه مرحله ی پیش گفته (ویرایش و مستندسازی، بازبینی و نظارت علمی) به سرانجام رسیده است. «ویرایش و مستندسازی متون» در این مجموعه، به ترتیب میزان همکاری بر عهده ی آقایان سعید رحمانیان، عباس حسن خانی، فهیم مصطفی زاده، حمیدرضا صادقیان، حسن افراسیابی، حسین فاتحی زاده، محمدحسن باقری و عمار امیری آرانی بوده است. «بازبینی متون» بر عهده ی آقایان محمدبرزگر خسروی، علی زمانیان جهرمی و سید محسن طاهری بوده، و «نظارت علمی» بر مجموعه نیز بر عهده ی آقای کاظم کوهی اصفهانی بوده است که از زحمات این عزیزان قدردانی می شود. همچنین ضبط صوتی جلسات شورا و تبدیل فایل های صوتی به نوشتار بر عهده ی کارشناسان اداره ی تدوین شورای نگهبان آقایان رضا نادای زاده،